

PROJECTE

Volem el barri del Torrent de la Guineu

Canvi de nom del barri 63
de BARCELONA

Maig 2024

Som un grup de treball format per una iniciativa veïnal, que:

PROPOSEM canviar el nom del Barri 63 (Navas) pel nom “El Torrent de la Guineu”, amb l'objectiu de tenir un nom més vinculat a la història del barri i no a una batalla llunyana. El Torrent de la Guineu travessa tot el barri i fa de nexa històric i geogràfic del barri actual.

I és per això que sol·licitem l'admissió a tràmit d'aquesta INICIATIVA CIUTADANA a l'Ajuntament de Barcelona amb seu al Districte de Sant Andreu.

Memòria històrica del barri

El barri de "Navas" és un dels barris més recents de la ciutat de Barcelona. Originalment, l'espai que ara forma l'actual barri formava part de l'antic municipi de Sant Martí de Provençals excepte una petita zona a ponent de l'actual carrer Concepció Arenal. Després de l'agregació dels municipis del Pla de Barcelona, una part de l'antic municipi de Sant Martí va dependre administrativament del districte de Sant Andreu i així es va fixar el 1984 amb la creació dels actuals 10 districtes. Continuant amb la divisió administrativa de la ciutat, el 2006 es van crear els actuals 73 barris i "Navas" queda definitivament integrat dins el Districte de Sant Andreu. Aquesta circumstància ha estat un dels factors pels quals els actuals residents del barri no tingui un clar sentiment de pertinença perquè el nom de "Navas" és causat per la inauguració de l'estació del metro Transversal situada molt a prop de la confluència del carrer de Las Navas de Tolosa amb l'avinguda Meridiana. Aquest és un fet inusual de la nostra ciutat perquè és l'únic cas que un barri rep el nom d'una estació de metro i no a l'inrevés com en tots els altres casos.

Fins als anys quaranta, el barri era una zona eminentment agrícola i hi trobàvem diferents masos com la Torre Cellers (Sallés), can Vintró del Rec, Can Boada, la Torre del Fang... i estava creua per un accident geogràfic que durant molts anys marcava la vida de la zona: era el Torrent de la Guineu que naixia a la font del "Cuento" i desenrocava a la Llacuna del Poble Nou. El Torrent era la divisió natural entre les parròquies de Sant Martí del Clot i Crist Rei de la Sagrera. El Torrent travessava quatre vies de comunicació molt importants que daten de l'època medieval: El Camí d'Horta, la Via Supteriora o Travessera, la Via Molinària o de Sant Sever i la Carretera de Ribes. En cada un d'aquests punts van créixer els primers nuclis urbans: La Barriada de les 11 cases (Ca n'Eloi), les Cases Boada, Les cases de la Riereta a tocar el Rec Comtal i els primers blocs de cases a la carretera de Ribes.

A mitjan segle XIX neix una important zona industrial al voltant del Rec Comtal i hi trobem la fàbrica de catifes i tapissos Sert, la fàbrica del Midó, la casa de vermuts Cinzano i, ja dins el segle XX, la fàbrica d'automòbils Clúa. A partir dels anys quaranta veiem la gran transformació de l'entorn i a la finca de la Torre Cellers es construeix la Urbanització Meridiana de la mà de l'Obra Sindical del Hogar. L'Obra Social de La Caixa de Pensions urbanitza el polígon de Pare Claret / Meridiana / Biscaia que culmina amb la construcció de l'actual institut Dolors Aleu i l'església de la parròquia de Sant Joan Bosch.

El ferrocarril de la Meridiana sempre va representar una frontera entre la nova zona residencial i la zona industrial. Quan el 1878 se substitueix el pas a nivell per un pont, el Torrent de la Guineu es converteix en la principal via de comunicació entre els dos costats de la Meridiana.

El soterrament de les vies del ferrocarril, llargament reivindicat, no va servir per fer una còmoda via de comunicació entre les dues zones separades per la Meridiana i a finals dels quaranta tornem a tenir unes vies a la Meridiana, aquesta vegada de la línia 51 dels Tramvies de Barcelona.

El 1953 arriba el metro que dona pas a la transformació de la Meridiana en una autopista que solament es podia travessar per uns ponts de formigó.

La vida social del barri es transforma completament als finals dels setanta i es crea l'associació de Veïns del barri de Navas. Una de les primeres reivindicacions va ser la de posar el nom del Torrent de la Guineu al barri, però el nom de "Navas" ja havia quedat consolidat. El 1984, a partir de les reivindicacions del veïnat, l'arquitecte Xavier Basiana fa el projecte d'urbanització del tram del carrer de Biscaia entre la Meridiana i el carrer Bofarull creant un espai amb una font que recordava una antiga font que hi havia i aquest espai es va dir la Rambleta de la Guineu.

El 2008 el barri rep la desagradable notícia que bona part de l'espai de la Rambleta i la Font de la Guineu són un espai edificable i que l'ajuntament els havia cedit en permuta a una empresa immobiliària i actualment està en mans de la Sareb.

Text d'Alfred Puig.

el Torrent de la **GUINEU**

El nostre barri

Actualment, el barri pren el nom de l'estació de metro de Navas i, aquesta, adopta el nom del carrer de Las Navas de Tolosa per recordar la batalla del mateix nom que es va desenvolupar el 1212, prop de Jaén, la que llavors s'anomenà "guerra contra l'infidel".

Què volem?

Que el nom del barri estigui relacionat amb la ciutat i la seva història.

Que els llocs i els fets de la gent que ha viscut aquí siguin en els carrers i les places, i això ens doni sentit i orgull de barri.

Qui som?

Som un grup de veïnes i veïns del barri que ens anem reunint per treballar en el canvi de nom del barri de Navas pel nom del Torrent de la Guineu i continuar treballant en la memòria històrica del nostre barri.

Per què?

El Torrent de la Guineu és l'eix geogràfic i històric que uneix el barri, connectant la banda de muntanya amb la banda de mar, tants anys separades per les vies del ferrocarril i després per l'autopista que era l'avinguda Meridiana. Volem ser un barri amb sentit de barri, relacionat amb l'espai que ocupem.

El Torrent de la Guineu

El Torrent de la Guineu naixia a la Font del "Cuento", al Guinardó, i creuava tot el barri des de l'actual passatge d'Artemis fins al carrer del Torrent de la Guineu, a la part de sota de l'avinguda Meridiana, fins a desembocar a la llacuna del Poblenou.

Per això volem que sigui aquest el nom del nostre barri!

Aprofitant la nova urbanització de l'avinguda Meridiana creiem que és el moment per reivindicar allò que ens uneix com a barri, aquest torrent.

Volem sentir-nos
part del **nostre barri!**

Volem construir
comunitat!

Uneix-te al grup!

Junts, ho podem
fer possible!

Contacta'ns

@TorrentGuineu

TorrentdelaGuineu

eltorrentdelaguineu

TorrentGuineu@gmail.com

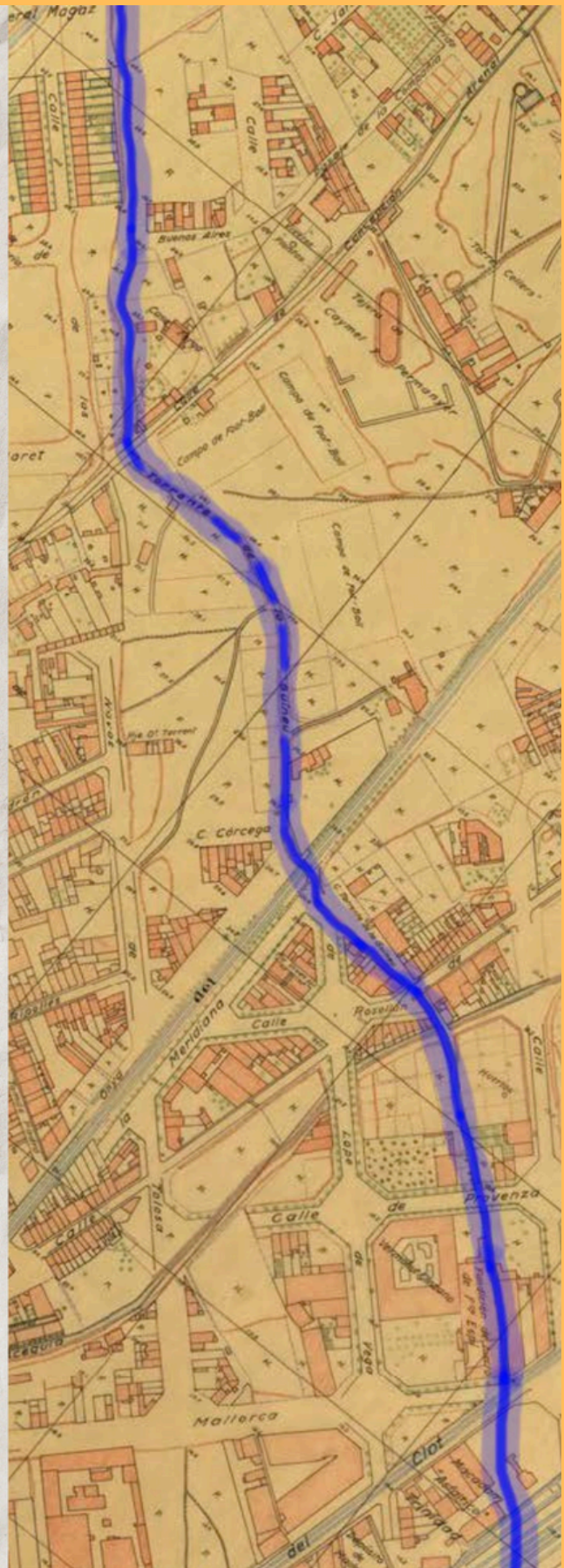

avnavas.org/vocalia-memoria

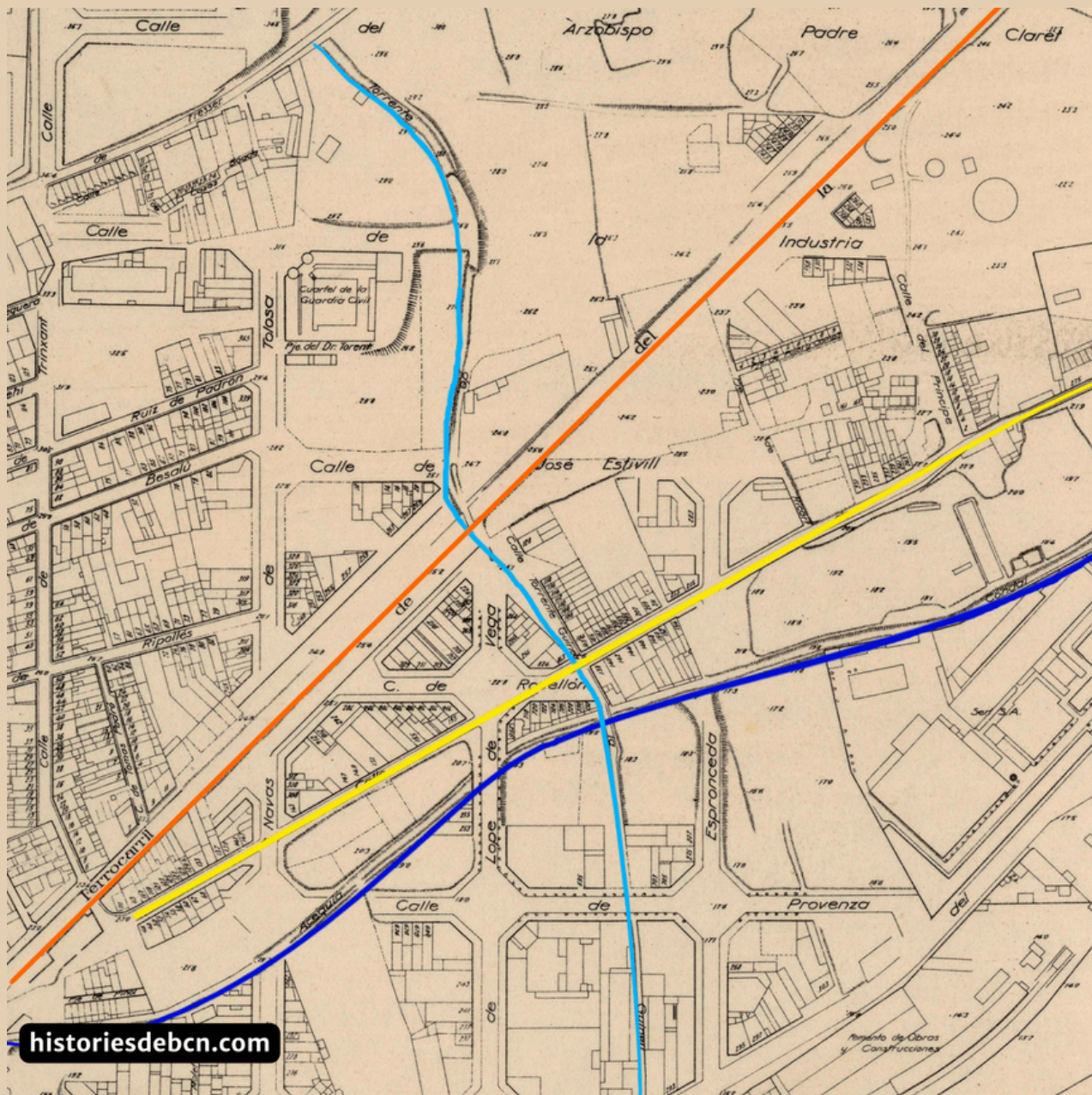

som

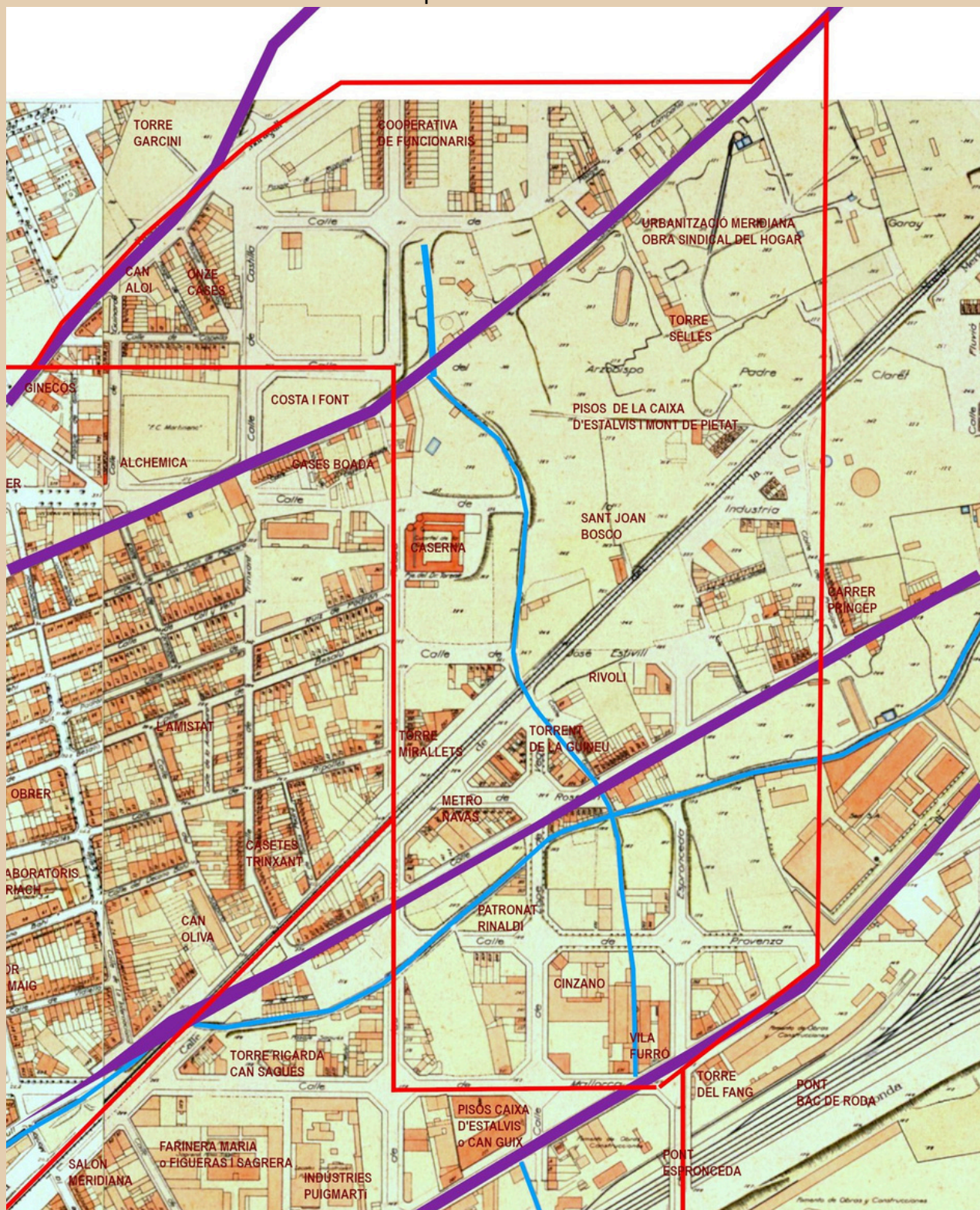
#TorrentDeLaGuineu

En blau, el pas del Torrent de la Guineu

Perímetre actual del barri amb el pas del Torrent de la Guineu

Perímetre actual del barri.

